

Πιάσαμε πάτο στην καινοτομία

• Το Max Planck και το Ινστιτούτο Κύπρου - Περί έρευνας και ανάπτυξης

Της Σούλας Κυθραιώτου - Ζαβού

Η Γερμανία το 2008, όταν περνούσε την πιο δύσκολη οικονομική της κρίση, αποφάσισε την αύξηση της χρηματοδότησης της έρευνας κατά 5% για κάθε χρόνο, για την επόμενη πενταετία (2008-2013). Αυτό και άλλα πολλά ενδιαφέροντα ανέφερε ο Peter Gruss στην ομιλία του με θέμα «Τα οφέλη της επιστήμης στην κοινωνία», που οργανώθηκε από το Ινστιτούτο Κύπρου (IKu), την ΟΕΒ και το Ινστιτούτο «Γκαίτε».

Ο Peter Gruss είναι Πρόεδρος του κορυφαίου Γερμανικού Κέντρου Ερευνών Max Planck Society, ενός ιδρύματος με 80 ερευνητικά ινστιτούτα ανά το παγκόσμιο, με εκατοντάχρονη ιστορία και 32 Βραβεία Νόμπελ στο ενεργητικό του. Ως μέλος του Συμβουλίου των Επιτρόπων του Ινστιτούτου Κύπρου, γνωρίζει και την Κυπριακή πραγματικότητα. Διακριτικά μας επισήμανε ότι «η χρηματοδότηση στην έρευνα και την ανάπτυξη μπορούν να βοηθήσουν την Κυπριακή οικονομία και να ανοίξουν νέες προοπτικές για τους νέους επιστήμονες».

Η Ε.Ε. αντιλαμβάνομενη τη σημασία της έρευνας στην ανάπτυξη της οικονομίας και της ευημερίας των πολιτών της, έθεσε στόχο μέχρι το 2010 τη χρηματοδότηση του 3% του ΑΕΠ, στόχο που δεν κατάφερε να πετύχει. Γι' αυτό, με μεγαλύτερη επιμονή, επαναπροσδιόρισε την επίτευξη του στόχου αυτού μέχρι το 2020 με

αναμενόμενη δημιουργία 3,7 εκατ. νέων θέσεων εργασίας.

Στις Η.Π.Α. η έρευνα φτάνει το 2,8% του ΑΕΠ, στην Ιαπωνία το 3,4%, στην Κορέα το 3,7%, ενώ η Κίνα και η Ινδία με εντυπωσιακούς ρυθμούς προσπαθούν να τις ανταγωνι-

στούν. Το δε γειτονικό μας Ισραήλ, παγκόσμιος πρωταθλητής, επενδύει πέραν του 5.0% του ΑΕΠ του σε έρευνα και καινοτομία!

Η Κύπρος βρίσκεται στην τελευταία θέση των 27 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μόνο 0.49% και με πτωτική τροχιά. Η δραματική μείωση των ερευνητικών επενδύσεων (λ.χ. Πανεπιστήμια, στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας ή στο Ινστιτούτο Κύπρου) στους προϋπολογισμούς των τελευταίων δύο χρόνων, δυστυχώς βρήκε ελάχιστη αντίσταση. Τέτοια αντιμετώπιση δεν επιτρέπει καμία προοπτική ανάπτυξης οικονομίας γνώσης με βάση την έρευνα και την καινοτομία. Επιμένουμε να συντηρούμε το εξαντλημένο πρότυπο ανάπτυξης βασισμένο στον τουρισμό και στην οικοδομική δραστηριότητα.

Ο Καθηγητής Gruss μας πληροφόρησε, ότι βρισκόταν στην Κύπρο για την συνεδρία του Συμβουλίου Επιτρόπων του Ινστιτούτου Κύπρου, όπως και οι πολλοί άλλοι επιφανείς επιστήμονες, μερικούς από τους οποίους συναντήσαμε στη διάλεξη του: Προέδρους Ακαδημιών (λ.χ. ΗΠΑ, Γαλλίας, τον τ. Γενικό Διευθυντή του CERN, υπουργούς κ.α). Αυτοί οι διακεκριμένοι επιστήμονες δέχτηκαν να συμμετέχουν ως μέλη του Συμβουλίου του ΙΚυ, γιατί αναγνωρίζουν το εξαιρετικό του έργο, όπως τη δημιουργία και λειτουργία του Υπερπολογιστή CY-Tera, που προκαλεί τόσο ενδιαφέρον, καθότι μπορεί να υποβοηθήσει τόσο καθοριστικά διάφορες επιστήμες, όπως την χρηματοοικονομική, ακτινοθεραπεία ή τη βιοφυσική, όπως την κατοχύρωση περίπου 15 εκ. ευρώ ως ερευνητικά προγράμματα από την Ε.Ε., όπως την καλύτερη μελέτη παγκόσμια για τις κλιματολογικές αλλα-

γές στη Ανατολική Μεσόγειο.

Οι υπουργοί, οι βουλευτές πόσες φορές επισκέφθηκαν το Ινστιτούτο, πόσες φορές ζήτησαν να μάθουν γι' αυτό;

Εν όψει μάλιστα της Προεδρίας της Κύπρου στην Ε.Ε. δεν έπρεπε να είχαν μια εικόνα γι' αυτό το Ινστιτούτο που μας τιμά παγκόσμια, όταν η στρατηγική της Ευρώπης 2020 βασίζεται στην έξυπνη ανάπτυξη δηλ. στην εκπαίδευση-έρευνα-καινοτομία; Ενδεικτική για τη σημασία της έρευνας-καινοτομίας είναι η επιστολή του Δρα Ανδρέα Πίττα, επιτρόπου του ΙΚυ στις εφημερίδες, στις 8/1/2012.

Σύντομα θα μας επισκεφθεί ο Βενιαμίν Νετανιάχου. Ελπίζω ο Πρόεδρος Χριστόφιας, ο Υπουργός Οικονομικών, και η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής να έχουν την ευκαιρία να πληροφωρηθούν για Έρευνα και Τεχνολογία και γιατί το Ισραήλ ξεοδεύει δεκαπλάσιο ποσοστό του ΑΕΠ του στον τομέα αυτό σε σύγκριση με την Κύπρο.

Δεν είναι δυνατόν να ισχυριζόμαστε ότι κτίζουμε οικονομία γνώσης ενώ πυροβολούμε ανθρώπους και ιδρύματα που την κτίζουν, χάριν του λαϊκισμού ή άλλων σκοπιμοτήτων. Ας ξεφύγουμε από το στενό, κοντόφθαλμο χαρακτηριστικό της καχυποψίας και του ρουσφετιού που καλλιεργείται σε αυτή την κοινωνία και ας δώσουμε νέα πνοή σ' αυτή, και ιδιαίτερα στους νέους επιστήμονες μας, στη μοναδική πραγματική διέξοδο στην οικονομία μας.

Η Σούλα Κυθραιώτου - Ζαβού, είναι εκπαιδευτικός και ενεργός πολίτης. Διετέλεσε μέλος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υψηρασίας (2004 -2010) και υποψήφια βουλευτής το 2011.

Η Κύπρος βρίσκεται στην τελευταία θέση των 27 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης με μόνο 0.49%